A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNTE
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

BELÜGYMINISZTÉRIUM

Szigorúan titkos! [redacted]

Q 14

Táttár et. [redacted]

B-alo [redacted]
C-alo.....
D-alo [redacted]
E-alo. [redacted]
F-alo. [redacted]
G-alo. [redacted]
I-álo [redacted]
H-alo [redacted]
T-alo..... [redacted]

Szám: 10-23/9/1963.
67-4-1/64.

A Magyar Népköztársaság Belügyminiszterhelyettesének 009. számú PARANCSA

Budapest, 1963. december 5-én

Pártunk és kormányunk politikájának megfelelően jelentősen fejlődnek hazánk gazdasági és kulturális kapcsolatai a kapitalista országokkal. Ennek eredményeként gyors ütemben emelkedik a kapitalista viszonylatú hivatalos ki- és beutazók száma. Az ilymódon kialakult lehetőségeket az imperialista hírszerzőszervek felhasználják a hazánk ellen irányuló aknamunka és propagandatevékenység végzése során. Tevékenységük ellenőrzése az elhárítás számára megnehezült, ezért szükségessé vált egy olyan szerv létrehozása az egyes minisztériumoknál és főhatóságoknál, mely a hivatalosan ki- és beutazókkal lévő közvetlen kapcsolata révén hathatós segítséget tud adni a kémelhárításnak és más operatív szervnek.

E körülményeket figyelembevéve: a nemzetközi kapcsolatok lebonyolításából adódó feladatok intézésére, a Nyugatra ki- és beutazók fokozott ellenőrzésére — az imperialista hírszerzőszervek tevékenységének leleplezése, korlátozása és megszakításának elősegítése céljából — a Minisztertanács 3298/1961. sz. határozata alapján az egyes minisztériumoknál és főhatóságoknál megalakultak a Nemzetközi Kapcsolatok Osztályai, (továbbiakban NKO).

Az NKO kettős alárendeltségű szerv. Szervezetét, hatáskörét és hivatali feladatait a BM. III/II. Csoportfőnökkel egyeztetett és az illetékes miniszter, vagy főhatóság vezetője által jóváhagyott ügyrend határozza meg. Az operatív munka megszervezését és végrehajtását, az operatív érdekek és elgondolások érvényre juttatását „szigorúan titkos" állományú belügyi operatív tiszt biztosítja.

Az NKO-k létrehozásával bővültek az állambiztonsági munka lehetőségei és eszközei. Kialakítottuk az NKO-kon végzendő eredményes kémelhárító munka feltételeit. Ennek nyomán tevékenységük már számottevő segítséget jelent az operatív munkában, fejlődésük iránya, valamint munkájuk tartalma alapvetően pozitívnak tekinthető.

Az eredmények ellenére az NKO-k fedése alatt dolgozó „SZT" tisztek az operatív feladatok végrehajtása terén még sok kezdeti nehézséggel küzdenek. Munkájuk még nem elég szervezett, nem elég hatékony, irányításuk nem elég szinvonalas.

ÁBTL - 4.2. - 10 - 23/9/1963

724-302/64.
661-178
708-142/64
39
21

Az NKO-k fedése alatt dolgozó „SZT" állomány munkájának és irányításának megjavítása, a feladataikkal kapcsolatos legfontosabb alapelvek egységes értelmezése és gyakorlati alkalmazása érdekében

megparancsolom:

1. Az NKO-kon dolgozó „SZT" tiszt munkáját a belügyminiszter és helyettesének parancsai alapján végezze. Hivatali munkájáért közvetlenül az illetékes miniszternek, (helyettesének) vagy főhatóság vezetőjének, az MNK biztonsága érdekében tett operatív intézkedéseiért a BM. III/II. Csoportfőnöknek felelős. Az NKO fedése alatt végzendő operatív munkát a III/II-6. Osztály vezetőjének irányítása alapján köteles megszervezni.

2. Az „SZT" tiszt feladata:

a) Az NKO fedése alatt érvényesítse a kiutazó magyar állampolgárok védelmére és a kapitalista országok beutazó állampolgárai ellenséges tevékenységének felderítésére és megakadályozására irányuló kémelhárítási feladatokat.

b) Az operatív feladatokat hivatalos és társadalmi kapcsolataira támaszkodva, azok segítségével hajtsa végre. A hozzákapcsolt ügynökséget a III/II-6. osztályvezető utasításai szerint foglalkoztassa.

c) Állandóan tanulmányozza a BM. III/II. Csoportfőnökség — esetenként a III/I. Csoportfőnökség — igényeinek megfelelő hálózatépítési lehetőségeket. Vegyen részt ügynökjelöltek tanulmányozásában, beszervezésük előkészítésében, de beszervezéseket nem hajthat végre.

d) Használja fel az NKO lehetőségeit a BM. III. Főcsoportfőnökség különböző szervei — elsősorban a III/II. és a III/I. Csoportfőnökség —, valamint az MNVK 2. Csoportfőnökség szervei számára szükséges operatív intézkedések megtételére, e szervek munkájának elősegítésére, elgondolásaik érvényesítésére.

3. Az NKO-n dolgozó „SZT" tiszt a magyar állampolgároknak kapitalista országokba történő kiutazása során biztosítsa:

a) A Magyar Népköztársaság védelmére irányuló állambiztonsági intézkedéseknek a minisztérium, főhatóság külföldi utazási terveiben történő érvényesítését.

b) A BM. III/II. Csoportfőnökség illetékes osztályán keresztül a kapitalista országba hivatalos utazásra készülő személyek ellenőrzését. A III/II. Csoportfőnökségen keresztül a III/I. Csoportfőnökség időben — még a tervezés időszakában — tudomást szerezzen arról, hogy kik azok a személyek (szakemberek stb.), akik 6 hónapra, vagy annál hosszabb időre hivatalosan kapitalista országokba utaznak ki.

c) Utasítás alapján kezdeményezze és biztosítsa a minisztérium, főhatóság vezetőjénél — a személyek védelme, vagy más operatív indokok miatt — hogy a kiutazásra nem javasolható dolgozók helyett más személyek utazzanak.

d) A konspiráció szigorú betartása mellett a BM. III. Főcsoportfőnökség tisztjeinek, ügynökségének operatív célból történő kiutaztatását, delegációkba történő behelyezését.

e) Ügynökség, illetve jól felkészített társadalmi kapcsolatok felhasználásával a kapitalista országokba hivatalosan kiutazó magyar állampolgárok védelmét. A kiutazók felkészítésében és a kapitalista országokból visszatért magyar állampolgároknak az operatív

ÁBTL - 4.2. - 10 - 23/9/1963

érdekekkel összefüggő beszámoltatásába vonja be a hivatal, intézmény illetékes vezetőit. Ezt a munkát úgy szervezze meg, hogy az illetékes vezetők az állambiztonsági érdekeket az utazással kapcsolatos hivatali munka fontos részének tekintsék. Fontosabb ügyekben a kiutazók felkészítését és beszámoltatását az „SZT" tiszt személyesen hajtsa végre.

f) Beosztásán keresztül az „SZT" tiszt biztosítsa a magyar állampolgárok hivatalos kiutazásával kapcsolatos összes útlevél és vízumügyek intézését.

4. Az NKO-n dolgozó „SZT" tiszt a kapitalista állampolgárok beutazásával kapcsolatban biztosítsa:

a) A hivatalos beutazási tervek és programok elkészítésénél a Magyar Népköztársaság biztonsági érdekeinek érvényesítését. Kezdeményezze az illetékes vezetők felé, hogy azok a külföldi szakemberek, kereskedők stb., akik beutazásaik során érdemi ügyintézést, üzletkötést stb. nem folytatnak — ne kaphassanak bármely nekik tetsző időpontban meghívásokat, beutazási engedélyeket.

b) A külföldiek programjában ne szerepeljen fontos katonai objektumok, az ellenséges hírszerzőszervek érdeklődési körébe tartozó üzemek, tudományos intézetek megtekintése.

c) A BM. III/II. Csoportfőnökség időben értesítést kapjon a tervezett beutazásokról, programokról, tárgyalásokról, azok résztvevőiről.

d) Ügynökség, társadalmi és hivatalos kapcsolatok bevonásával a kapitalista állampolgárok ellenőrzését, tanulmányozását a kémelhárítási és felderítési szempontoknak megfelelően.

5. Az „SZT" tiszttel közvetlen kapcsolatot csak a III/II. Csoportfőnökség kijelölt beosztottja tarthat. Utasításokat, feladatokat az „SZT" tiszt csak tőle fogadhat el és a végrehajtásról neki számol be. A BM. III. Főcsoportfőnökség, vagy más szervek beosztottai az „SZT" tiszttel közvetlen kapcsolatot nem tarthatnak, őt hivatalában nem kereshetik fel, szolgálati jellegű kérelmeiket stb. a III/II-6. Osztályhoz kell eljuttatni.

Az osztály köteles az operatív szervek kéréseit összehangolni — a lehetőségektől függően — az „SZT" tiszt felé továbbítani és az eredményről az illetékes operatív szerveket tájékoztatni.

6. Az „SZT" állomány konspirációs helyzetének védelme érdekében a III/II. Csoportfőnökség dolgozza ki az „SZT" tisztekkel való konspirált kapcsolattartás rendszerét. Ettől csak indokolt, sürgős esetekben a csoportfőnök engedélyezhet eltérést.

Az „SZT" tiszt munkahelyén nem tárolhat az operatív munkával összefüggő „szigorúan titkos" iratokat.

7. Az „SZT" tiszt operatív munkájával összefüggő konkrét kérdésekről, elgondolásokról, tervekről, személyekről stb. csak a szükséges mértékben, gondosan ügyelve, hogy dekonspiráció ne következzen be — a BM. III/II. Csoportfőnökség ügyrendjében meghatározott vezetők előzetes engedélye alapján — adhat tájékoztatást a minisztérium vagy főhatóság vezetőjének.

8. Az „SZT" tiszt feladatait a minisztérium, főhatóság felelős vezetőire, párt, KISZ és szakszervezeteire támaszkodva végezze. Érje el, hogy az állam biztonsága és állampolgárainak védelme érdekében történő intézkedéseket a hivatal dolgozói megértsék és az NKO munkáját segítsék.

9. Az „SZT" tiszt jogát és kötelességét a nyílt állományra mindenkor érvényes szolgálati utasítások határozzák meg.

ÁBTL - 4.2. - 10 - 23/9/1963

Az „SZT" tiszt a minisztérium, főhatóság dolgozóival, vezetőivel való együttműködése során az állambiztonsági munka eredményes végrehajtása érdekében tanúsítson az adott helyzetekhez alkalmazkodni tudó, szerény magatartást.

Külföldre általában operatív célból utazhat ki. Kapitalista országba történő kiutazását a III. Főcsoportfőnökség ügyrendjében meghatározott vezetők engedélyezhetik.

10. A BM. III/II. Csoportfőnökség — függően az operatív érdekektől — szervezze meg, hogy azoknál az intézményeknél, ahol az NKO vezetője nem „SZT" állományú tiszt — fokozatosan megfelelő együttműködés alakuljon ki.

Jelen parancsomat az érintett operatív állománnyal megfelelő mértékben ismertetni kell.

GALAMBOS JÓZSEF s. k.
rendőr vezérőrnagy,
miniszterhelyettes

Felterjesztve: miniszter elvtársnak.
Kapják: miniszterhelyettesek,
BM. III. főcsoportfőnök-helyettes,
BM. III/I., II., III., IV., V. csoportfőnök,
BM. III/3., 5. osztályvezető,
BM. III/II. Csoportfőnökség osztályvezetői,
MNVK/2. Csoportfőnökség vezetője.
Készült: 35 példányban.
Tartalmaz: 4 oldalt.

ÁBTL - 4.2. - 10 - 23/9/1963